

ויקרא פרק יג

(מז) והבגד כי יהיה בו נגע צרעת בבגד צמר או בגד פשתים:
(מח) או בשתי או בערב לפשתים ולצמר או בעור או בכל מלאכת עור:
(מט) והיה הנגע יקרן או אדמדם בבגד או בעור או בשתי או בערב או בכל קלי עור נגע צרעת הוא והראה את הכהן:
(נ) וראה הכהן את הנגע והסגיר את הנגע שבעת ימים:
(נא) וראה את הנגע ביום השביעי כי פשה הנגע בבגד או בשתי או בערב או בעור לכל אשר יעשה העור למלאכה צרעת ממארת הנגע טמא הוא:
(נב) ושרף את הבגד או את השתי או את הערב בצמר או בפשתים או את כל קלי העור אשר יהיה בו הנגע כי צרעת ממארת הוא באש תשרף:
(נג) ואם ראה הכהן והנה לא פשה הנגע בבגד או בשתי או בערב או בכל קלי עור:
(נד) וזוה הכהן וכבסו את אשר בו הנגע והסגירו שבעת ימים שנית:
(נה) וראה הכהן אסרי הכבס את הנגע והנה לא הפך הנגע את עינו והנגע לא פשה טמא הוא באש תשרפנו פחתת הוא בקרחתו או בגבחתו:
(נו) ואם ראה הכהן והנה פקה הנגע אסרי הכבס אותו וקרע אתו מן הבגד או מן העור או מן השתי או מן הערב:
(נז) ואם תראה עוד בבגד או בשתי או בערב או בכל קלי עור פרכת הוא באש תשרפנו את אשר בו הנגע:
(נח) והבגד או השתי או הערב או כל קלי העור אשר תכבס וסר מהם הנגע וכבס שנית וטהר:
(נט) זאת תורת נגע צרעת בגד הצמר או הפשתים או השתי או הערב או כל קלי עור לטהרו או לטמאו: פ

רמב"ן ויקרא פרק יג

(מז) והבגד כי יהיה בו נגע צרעת - זה איננו בטבע כלל ולא הווה בעולם, וכן נגעי הבתים, אבל בהיות ישראל שלמים לה' יהיה רוח השם עליהם תמיד להעמיד גופם ובגדיהם ובתיהם במראה טוב, וכאשר יקרה באחד מהם חטא ועון יתהוה כיעור בבשרו או בבגדו או בביתו, להראות כי השם סר מעליו. ולכך אמר הכתוב (להלן יד לד) ונתתי נגע צרעת בבית ארץ אחוזתכם, כי היא מכת השם בבית ההוא. והנה איננו נוהג אלא בארץ שהיא נחלת ה', כמו שאמר (שם) כי תבאו אל ארץ כנען אשר אני נותן לכם לאחוזתה, ואין הדבר מפני היותו חובת קרקע, אבל מפני שלא יבא הענין ההוא אלא בארץ הנבחרת אשר השם הנכבד שוכן בתוכה:
ובתורת כהנים (מצורע פרשה ה ג) דרשו עוד, שאין הבית מטמא אלא אחר כבוש וחלוק, ושיהא כל אחד ואחד מכיר את שלו. והטעם, כי אז נתישבה דעתם עליהם לדעת את ה' ותשרה שכינה בתוכם. וכן אני חושב בנגעי הבגדים שלא ינהגו אלא בארץ, ולא הוצרך למעט מהן חוצה לארץ כי לא יארעו שם לעולם. ומפני זה עוד אינם נוהגים אלא בבגדים לבנים לא בצבועים, כי אולי הצבע הוציא הכיעור ההוא במקום ההוא כטבעו ולא אצבע אלהים היא, ולפיכך הצבועים בידי שמים מטמאין כדברי רבי שמעון (נגעים פי"א מ"ג):
ועל דרך הפשט, מפני זה יחזירו הכתוב בכל פסוק ופסוק "הבגד או העור או השתי והערב", כי הדבר נס. ולרבותינו בהם מדרשים וכולם בתורת כהנים:

רמב"ם הלכות טומאת צרעת פרק טז

הצרעת הוא שם האמור בשותפות כולל עניינים הרבה שאין דומין זה לזה, שהרי לובן עור האדם קרוי צרעת, ונפילת קצת שיער הראש או הזקן קרוי צרעת, ושינוי עין הבגדים או הבתים קרוי צרעת, וזה השינוי האמור בבגדים ובבתים שקראתו תורה צרעת בשותפות השם אינו ממנהגו של עולם אלא אות ופלא היה בישראל כדי להזהירן מלשון הרע, שהמספר בלשון הרע משתנות קירות ביתו, אם חזר בו יטהר הבית, אם עמד ברשעו עד שהותץ הבית משתנין כלי העור שבביתו שהוא יושב ושוב עליו, אם חזר בו יטהרו, ואם עמד ברשעו עד שישרפו משתנה עורו ויצטרע ויהיה מובדל ומפורסם לבדו עד שלא יתעסק בשיחת הרשעים שהוא הליצנות ולשון הרע, ועל עניין זה מזהיר בתורה ואומר השמר בנגע הצרעת זכור את אשר עשה יי' אלהיך למרים בדרך, הרי הוא אומר התבוננו מה אירע למרים הנביאה שדיברה באחיה שהיתה גדולה ממנו בשנים וגידלתו על ברכיה וסכנה בעצמה להצילו מן הים והיא לא דברה בגנותו אלא טעתה שהשותו לשאר נביאים והוא לא הקפיד על כל הדברים האלו שנאמר והאיש משה ענו מאד ואע"פ כן מיד נענשה בצרעת קל וחומר לבני אדם הרשעים הטפשים שמרבים לדבר גדולות ונפלאות. לפיכך ראוי למי שרוצה לכוין אורחותיו להתרחק משיבתן ומלדבר עמהן כדי שלא יתפס

ויקרא רבה (וילנא) (פרשת מצורע) פרשה טז סימן ב

ב ד"א זאת תהיה תורת המצורע הה"ד (תהלים לד) מי האיש החפץ חיים מעשה ברוכל אחד שהיה מחזיר בעיירות שהיו סמוכות לציפורי והיה מכריז ואומר מאן בעי למזבן סם חיים אודקין עליה, ר' ינאי הוה יתיב ופשט בתורקליניה שמעיה דמכריז מאן בעי סם חיים א"ל תא סק להכא זבון לי א"ל לאו אנת צריד ליה ולא דכוותך אטרח עליה סליק לגביה הוציא לו ספר תהלים הראה לו פסוק מי האיש החפץ חיים מה כתיב בתריה נצור לשונך מרע סור מרע ועשה טוב, א"ר ינאי אף שלמה מכריז ואומר (משלי כא) שומר פיו ולשונו שומר מצרות נפשו א"ר ינאי כל מי הייתי קורא הפסוק הזה ולא הייתי יודע היכן הוא פשוט עד שבא רוכל זה והודיעו מי האיש החפץ חיים לפיכך משה מזהיר את ישראל ואומר להם זאת תהיה תורת המצורע תורת המוציא שם רע.

מדרש תנחומא (בובר) פרשת מצורע סימן ה

אמרו רבותינו מעשה ברוכל אחד שהיה מסבב בעיירות, והיה מכריז ואומר מי מבקש סם חיים, שמעה בתו של ר' ינאי, אמרה לאביה רוכל אחד מסבב ואומר מי מבקש סם של חיים, אמר לה לכי וקראי לו, הלכה וקרא לו אצל ר' ינאי, א"ל איזהו סם של חיים שאתה מוכר, א"ל אותו הרוכל בי אין אתה יודע מה הסם הזה, א"ל אפילו כן הודיעני, א"ל הבא לי ספר תלים, הביאו לו וגיללו, והוא מראה לו מה שאמר דוד, מי האיש החפץ חיים וגו' נצור לשונך מרע וגו' (תהלים לד יד). מה עשה ר' ינאי נתן לו ששה סלעים, אמרו לו תלמידיו רבי לא היית יודע הפסוק הזה, א"ל הן, אלא שבא זה וביררו בידי. (לפיכך הצרעת בא על מי שמספר לשון הרע, זאת תהיה תורת המצורע), ללמדך שהמספר לשון הרע הנגעים באין עליו, שנאמר זאת תהיה תורת המצורע, המוציא רע.

תלמוד בבלי מסכת עבודה זרה דף יט עמוד ב

מכריז רבי אלכסנדר: מאן בעי חיי? מאן בעי חיי? כנוף ואתו כולי עלמא לגביה, אמרי ליה: הב לן חיי, אמר להו: מי האיש החפץ חיים וגו' נצור לשונך מרע וגו' (סור מרע ועשה טוב וגו'); שמא יאמר אדם: נצרתני לשוני מרע ושפתי מדבר מרמה, [אלד] ואתגרה בשינה? ת"ל: סור מרע ועשה טוב, אין טוב אלא תורה, שנאמר: כי לקח טוב נתתי לכם תורתני אל תעזבו.